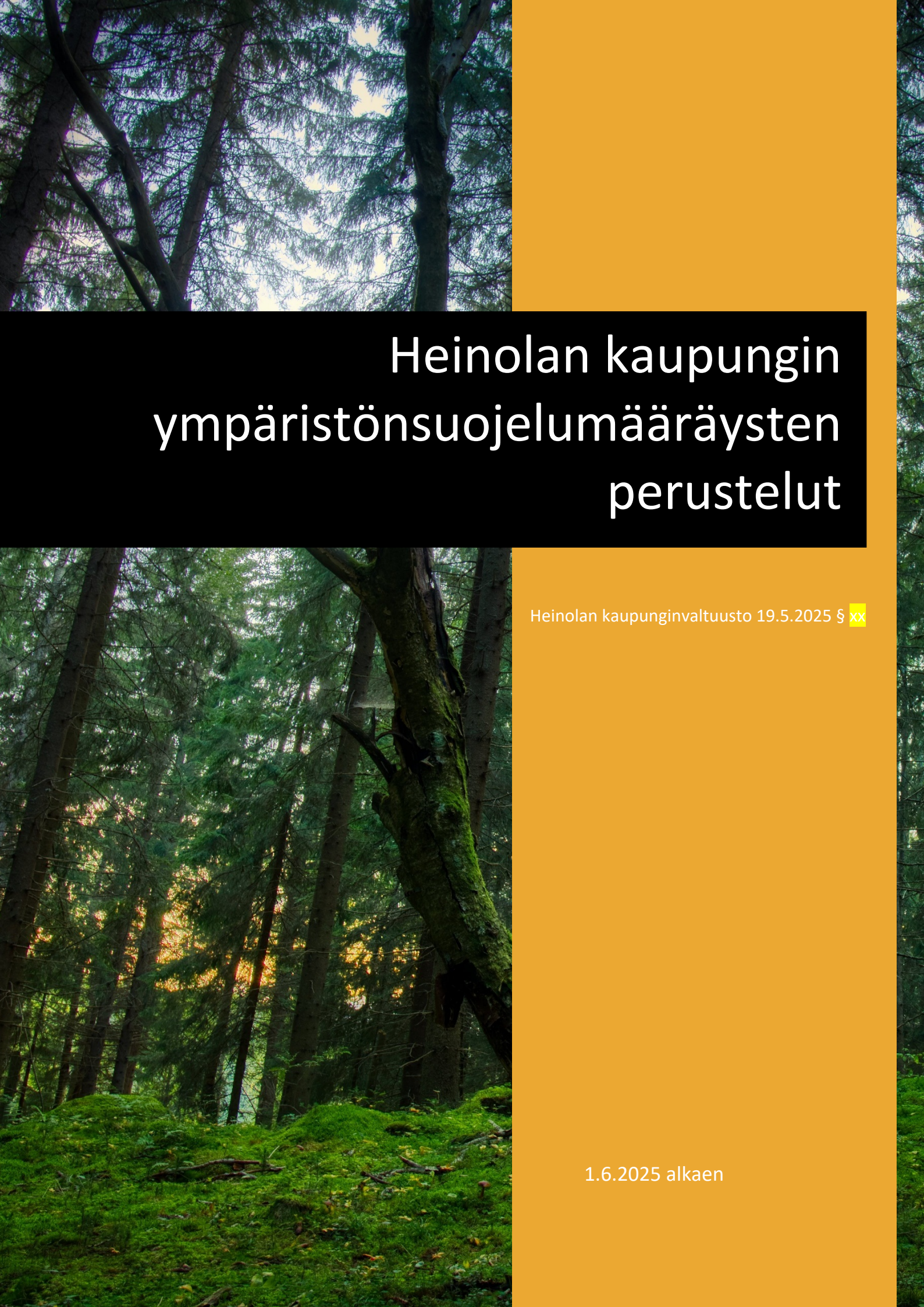

The background of the entire page is a photograph of a dense forest. The trees are tall and thin, with green foliage. The ground is covered in a thick layer of green moss. A black horizontal bar is positioned across the middle of the image, containing the title text in white.

Heinolan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten perustelut

Heinolan kaupunginvaltuusto 19.5.2025 § xx

1.6.2025 alkaen

Sisällys

LUKU 1	YLEISET MÄÄRÄYKSET	4
1 §	Tavoite ja soveltamisala	4
2 §	Määräysten valvonta	5
3 §	Määritelmät ja paikalliset olosuhteet	5
LUKU 1	VESIENSUOJELU	6
4 §	Talousjätevesien johtaminen ja käsittely	6
5 §	Jätevesien käsittelyetäisyydet	7
6 §	Kuivakäymälän sijoitus ja hoito	9
7 §	Mattojen ja muiden tekstiilien peseminen	9
8 §	Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden peseminen ja huolto	10
9 §	Lumenvastaanottopaikkojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely	11
10 §	Eläinsuojien, lantavarastojen ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen	12
LUKU 3	JÄTTEET	12
11 §	Jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa	12
LUKU 4	KEMIKAALIEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI	14
12 §	Vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien säiliö- ja astiavarastointi	14
13 §	Polttonesteiden ja muiden vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien jakelupaikat	16
14 §	Polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden tarkastukset	17
LUKU 5	PÄÄSTÖT ILMAAN	18
15 §	Savuhaittojen ehkäisy	18
16 §	Rakennusten hävittäminen polttamalla	18
17 §	Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostaminen	18
18 §	Hiekoitushiekan poisto	19
LUKU 6	MELU JA TÄRINÄ	19

19 §	Meluilmoitukset	20
20 §	Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa	21
21 §	Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä	21
LUKU 7	MUUT MÄÄRÄYKSET	22
22 §	Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	22
23 §	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	22
24 §	Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset.....	23
25 §	Voimaantulo	23

HEINOLAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelumääräyksissä on viitattu seuraaviin lakeihin, asetuksiin ja päätöksiin:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus jätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolella (157/2017)

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004)

Vesilaki (588/2011)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta, ns. nitraattiasetus (1250/2014)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (603/2023)

Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa, ns. MARA-asetus (847/2017)

Kemikaalilaki (599/2013)

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista, nk. JANO-asetus (314/2020)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

LUKU 1 YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite ja soveltamisala

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnilla on mahdollisuus antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä, jotka koskevat muuta kuin ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraista toimintaa taikka 119, 120 tai 136 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa.

Määräykset voivat koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
- 5) sellaisten alueiden tai vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; sekä
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.

Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia säädöksiä ovat jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys. Pohjavedenottamoiden suoja-alue määräykset voivat sisältää myös ympäristönsuojelua edistäviä määräyksiä. Lisäksi järjestyslaissa on joitakin ympäristönsuojelua sivuavia määräyksiä.

Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.

2 § Määräysten valvonta

Ympäristönsuojelulain 22 §:ssä on säädetty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisesta.

3 § Määritelmät ja paikalliset olosuhteet

Heinolan kaupungin alueella on useita vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita. ELY-keskukset vastaavat pohjavesialueiden kartoituksesta ja luokituksesta sekä pohjavesialuetiedon ylläpidosta. Ympäristönsuojelumääräyksiä sovellettaessa käytetään voimassa olevia pohjavesialuerajauksia. Maanmittauslaitoksen karttapalvelusta löytyy aina ajantasainen tie pohjavesialuerajauksista.

Pohjavedenottamoista osalle on vahvistettu vesilain mukaiset lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Osalle on määritelty valuma-alueet tai vain ohjeellinen suoja-alue pohjavedensuojelusuunnitelmassa. Näissä ympäristönsuojelumääräyksissä käytetään termiä suojavyöhyke tarkoittamaan edellä kuvattuja alueita vedenottamon ympärillä. Suojavyöhykkeille on annettu erityisiä määräyksiä talousvedelle aiheutuvien riskien vähentämiseksi.

Kiinteät vesikalusteet (lämminvessivaraaja, pesukoneliitäntä, suihku) voivat lisätä jäteveden määrää ja haitallisuutta, minkä vuoksi niitä ei katsota vähäisiksi pesuvesiksi.

Heinolan kaupungin alueella on yli 300 vähintään hehtaarin kokoista järveä. Järvien rannoilla on paljon rakennuspaikkoja. Ranta-alueita koskevat määräykset on annettu järvien hyvän tilan turvaamiseksi.

On tarkoituksenmukaista käyttää vastaavia määritelmiä kuin muut viranomaiset, kuten Tukes ja pelastuslaitos.

LUKU 1 VESIENSUOJELU

4 § Talousjätevesien johtaminen ja käsittely

YSL 202 § 3 mom. 4 ja 7 kohta; YSL 17 §; YSL 156c §; Vna 157/2017

Nämä määräykset on annettu keskitetyn viemäriverkostojen ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien johtamisen ja käsittelyn asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä jätevesistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräykset koskevat lähinnä jätevesien käsittelyjärjestelmien sijoittamista ja teknisiä vähimmäisvaatimuksia. Talousjätevesien käsittelyn osalta paras käyttökelpoinen tekniikka on jätevesien johtaminen viemäriverkostoon. Mikäli se ei ole mahdollista, kyseeseen tulee yleensä kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyratkaisu.

Jos kiinteistöä ei ole liitetty yleiseen viemäriin eikä toimintaan tarvita ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Riittämättömästi puhdistetut jätevedet voivat aiheuttaa hygieenistä pilaantumista ja rehevöitymistä vesistöissä sekä talousveden pilaantumisen vaaraa.

Ranta- ja pohjavesialueilla puhdistetun jäteveden johtaminen maaperään, ojaan tai vesistöön saattaa vaarantaa vesistön hyvän tilatavoitteen saavuttamisen. Heinolan vesistöjen tila on esitetty Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022-2027 sekä Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022-2027.

Eläinsuojien jätevedet voivat ympäristöön johdettuna aiheuttaa merkittävää pistemäistä kuormitusta ja ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Ympäristölupajärjestelmän ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävien tilojen osalta määräyksellä voidaan estää jätevesien aiheuttamaa ympäristönpilaantumista. Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevesien sekä maidon käsittelystä ohjeistetaan myös Ympäristöministeriön julkaisussa 2017:17 Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje.

5 §

Jätevesien käsittelyetäisyydet

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 3 kohdat.

Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä purkupaikan sijoittamisen etäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suoja- 20 etäisyyksiin. Etäisyysvaatimusten perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveydensuojelullisia. Toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentissa määriteltyä pilaantumista, esimerkiksi mahdollisia hajuhaittoja.

Etäisyyksissä on otettu huomioon myös vettymisestä aiheutuva haitta rakennusten rakenteille sekä haitat naapurikiinteistöjen nykyiselle ja tulevalle käytölle.

Talousjätevesien puhdistustasolle on hajajätevesiasetuksessa määritelty vähimmäisvaatimukset ja erikseen ohjeellinen puhdistustaso pilaantumiselle herkille alueille. Pilaantumiselle herkät alueet voidaan ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määritellä kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

Pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain 17 §:ssä. Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelmassa on esitetty nykykäytännön mukaiset toimenpiteet pohjavesien suojelemiseksi asutuksen jätevesiltä. Niiden mukaan jätevesien imeyttämistä maaperään ei sallita pohjavesialueilla. Pohjavesialueilla haja-asutusalueiden jätevesien käsittelytarvetta ja sen tehostamista arvioidaan laadittujen pohjaveden suojelusuunnitelmien pohjalta.

Pohjavesialueilla on tarpeen rajoittaa jätevesilietteiden lannoitekäyttöä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Ranta-alueilla tulee ottaa huomioon tulvan vaikutus jätevesijärjestelmien toimintaan. Tärkeintä on estää puhdistamattomien jätevesien huuhtoutuminen korkean veden aikana suoraan vesistöön. Samasta syystä imeytys- ja kokoomaputkistot on perusteltua sijoittaa keskimääräisen vuotuisen ylivesitason yläpuolelle.

Maastollisesti talousvesikaivon alapuolelle sijoitetulla jäteveden imeytys- ja purkupaikalla ehkäistään talousveden pilaantumista. Kaikki vähäistä suuremmat jätevedet aiheuttavat vaaran pohjaveden pilaantumiselle ja pohjavedenottamon toiminnalle.

Pohjavedenottamoiden sijaintitiedot ja suojavyöhykkeet ovat vain viranomaisten käytössä olevaa tietoa. Pohjavedenottamoiden vahvistetuilla ja ohjeellisilla suojavyöhykkeillä voidaan kuitenkin asettaa ympäristönsuojelumääräyksiä tiukempia vaatimuksia, kuten kieltää kaikki jätevesien imeyttäminen ja lannan levitys YSL 180 §:n nojalla.

Jätevesijärjestelmän etäisyysvaatimuksista voidaan poiketa, mikäli maastonmuodot ja jätevesien määrä ja laatu ovat sellaiset, että voidaan osoittaa, ettei siitä synny riskiä omalle talousvesikaivolle tai muulle ympäristön pilaantumiselle. Toisen omistaman talousvesikaivon suhteen etäisyydestä ei voi poiketa. Määräyksestä poikkeaminen voidaan käsitellä rakentamisluvan yhteydessä niin, että rakennusvalvontaviranomainen pyytää lupakäsittelyn yhteydessä lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta. Asiasta tulee tarvittaessa pyytää lausunto myös ympäristöterveysviranomaiselta. Poikkeamista ei voi myöntää ilman ympäristönsuojeluviranomaisen puoltavaa lausuntoa.

Siirtymäsäännös selventää jätevesijärjestelmän päivitysajankohtaa: Toimivaa jätevesijärjestelmää, joka sijaitsee pilaantumiselle herkällä alueella, ei tarvitse uusia, jos se on päivitetty tai rakennettu 2004 tai sen jälkeen silloisten säädösten ja rakennusvalvonnan lupien mukaisesti, ennen näiden ympäristönsuojelumääräysten voimaantuloa. Sellainen jätevesijärjestelmä on päivitettävä vastaamaan voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä, kun järjestelmään tehdään olennainen muutos.

6 § Kuivakäymälän sijoitus ja hoito

YSL 202 § 3mom. 1 ja 3 kohdat.

Kuivakäymälästä saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista ja haju- tai viihtyvyyshaittoja. Käymäläjätteen sisältämien ravinteiden ja mahdollisten taudinaiheuttajien aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi on ennakolta estettävä niiden pääsy vesistöön ja maaperään.

Lahden seudun jätehuoltomääräysten 16 §:ssä on määrätty käymäläjätteen käsittelystä.

7 § Mattojen ja muiden tekstiilien peseminen

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Matonpesupaikan pesuvedet ovat rinnastettavissa harmaisiin talousjätevesiin, eli erilaisiin asumisessa ja kotitalouksissa muodostuviin pesuvesiin, jotka tulisi käsitellä ennen vesistöön johtamista. Jos pesu ei 21 ole laajamittaista (vain yhden tai muutaman kotitalouden matot vuosittain), käsittelyksi riittää imeyttäminen maahan.

Matonpesussa yleisesti käytetty mäntysuopa sisältää kaloille haitallisia happoja. Pesuaineiden lisäksi irtolika kuormittaa vesistöä.

8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden peseminen ja huolto

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 7 kohta sekä YSL 16, 17 §.

Autojen pesuvedet ovat jätevesiä, jotka on käsiteltävä kuten muutkin harmaat jätevedet. Pestäessä autoja liuottimia sisältävillä tai muilla pesuaineilla, voi johtamisesta maastoon tai hulevesiverkostoon aiheutua ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista.

Ammattimaisessa tai muussa usein toistuvassa pesussa jätevesimäärät ja niiden sisältämät haitalliset aineet aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa. Näissä tapauksissa muu jätevesien käsittelytapa kuin johtaminen jätevesiviemäriin riittävästi esikäsiteltynä ei voi tulla kysymykseen. Viemäriverkoston toiminnan kannalta on tarpeen, että jätevedet esikäsitellään ennen viemäriin johtamista öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Poikkeuksena ovat jätevedet, jotka syntyvät pestäessä autoja satunnaisesti pelkällä vedellä tai miedoilla pesuaineilla. Tällöin vesi sisältää pääsääntöisesti vain vähäisiä määriä epäpuhtauksia. Näitäkään vesiä ei tule päästää suoraan vesistöön tai maastoon rannan välittömässä läheisyydessä. Riittävän kaukana rantaviivasta miedot pesuvedet voidaan imeyttää maaperään.

Poikkeuksena ovat pohjavesialueet, joilla kaikki puhdistamattomien jätevesien imeyttäminen maahan on kiellettyä. Vähäisetkin määrät ajoneuvojen, veneiden ja koneiden pesuvesiä aiheuttavat pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Ajoneuvojen pesuvedet saa päästää maaperään vain, jos pesu tehdään pelkällä vedellä ja pesu on satunnaista.

Myös kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä pesuvedet on tarpeen mukaan esikäsiteltävä puhdistuslaitteistojen toimivuuden turvaamiseksi öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

Yleisillä katu- ja tiealueilla peseminen on kielletty, koska se voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa tien käyttäjille tai naapurustolle. Kadulta pesuvedet voivat myös päätyä hulevesiviemärien kautta suoraan vesistöön

9 §

Lumenvastaanottopaikkojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely

YSL 17 §, 202 § 3 mom kohta 1; YSL 17 §.

Lunta ei luokitella jätteeksi, mutta lumen varastointi ja sulamisvedet voivat aiheuttaa ympäristön kannalta haitallisia vaikutuksia, joita pyritään ennalta ehkäisemään.

Ajoväyliltä, kaduilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää roskia, öljy- ja polttoainejäämiä sekä muita ympäristönpilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita. Toiminnasta aiheutuvien roskien siivoaminen kuuluu myös vastaanottopaikan pitäjälle.

Lumen vastaanottopaikalla tarkoitetaan aluetta, joka on tähän tarkoitukseen erikseen varattu ja johon lunta tuodaan loppusijoitusta varten. Esimerkiksi kiinteistön parkkipaikan laidalle kasattavaan lumipenkkaan ei siten sovelleta tätä määräystä.

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnanharjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennalta ehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

10 § Eläinsuojien, lantavarastojen ja eläinten ulkotarhojen sijoittaminen

YSL 202 § 3 mom 1. kohta.

Ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävät eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittaminen suhteessa asuinkiinteistöihin ja vesistöihin, puroihin ja noroihin ja vastaaviin herkkiin kohteisiin on perusteltua, niiden aiheuttamien hajuhaittojen ja ravinnepäästöjen vuoksi.

Heinolan kaupungin alueella uusien eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamista on tarpeen säännellä, jotta voidaan rajoittaa vesistöihin kohdistuvaa hajakuormitusta sekä ehkäistä naapurustolle aiheutuvia haittoja, kuten haju- tai pölyhaittoja. Vaikka eläinsuoja olisi vanha, mutta eläinsuojatoiminta on ollut lakkautettuna ja aloitetaan uudelleen, katsotaan toiminta uudeksi toiminnaksi.

Hajulähteen etäisyysvaatimuksesta poikkeamisen arvioinnissa huomioidaan toiminnasta aiheutuva haju ja sen leviäminen sekä hajua vähentävät toimenpiteet, tekniikat ja paikalliset olosuhteet hyödyntäen eläinsuoja-asetuksen 138/2019 3 §:n periaatteita. Määräyksestä poikkeaminen voidaan käsitellä rakentamisluvan yhteydessä niin, että rakennusvalvontaviranomainen pyytää lupakäsittelyn yhteydessä lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselta ja tarvittaessa ympäristöterveysviranomaiselta. Poikkeamista ei voi myöntää ilman ympäristönsuojeluviranomaisen puoltavaa lausuntoa.

LUKU 3 JÄTTEET

11 § Jätteiden hyödyntäminen maanrakentamisessa

YSL 202 § 3 mom 1, 3 ja 6 kohdat; YSL 16 §; YSL 17 §.

Jätteiden hautaaminen maahan on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, josta voi aiheutua myös ympäristön pilaantumista. Määräyksellä halutaan edistää hyödyntämiskelpoisten jätteiden käyttöä maarakentamisessa. Ammattimainen tai laitospäinen jätteenkäsittely ja jätteen hyödyntäminen vaativat aina ympäristöluvan tai valtioneuvoston ns. MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen. Määräyksessä on todettu, millä edellytyksillä jätettä voi sijoittaa maahan.

Määräys koskee sellaista eräiden vaarattomien jätteiden pienimuotoista hyödyntämistä, johon ei tarvita ympäristölupaa, eikä hyödyntäminen kuulu edellä mainitun valtioneuvoston asetuksen soveltamisalaan. Pienimuotoiseksi hyödyntämiseksi katsotaan sellainen hyödyntäminen, joka ei ole ammattimaista tai laitospaista ja kyseessä on yksittäinen hyödyntäminen.

Käytettävän jätteen tulee määräyksen mukaisesti olla maarakentamiseen teknisesti sopivaa, eikä se saa sisältää ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita. Jätettä sisältävä kerros tulee peittää jätteen leviämisen estämiseksi ja tarvittaessa päällystää veden suotautumista vähentävällä materiaalilla.

Betoni-, tiili- ja tuhka-jätteen osalta voidaan edellyttää liukoisuus- ja pitoisuustestien tekemistä, joiden tulokset vaikuttavat esim. päällystämistarpeeseen.

Ympäristönsuojelumääräysten soveltamisalan hyödynnettävien jätteiden raja-arvoina käytetään MARA-asetuksen 843/2017 liitteen raja-arvoja.

Edellytysten täytyessäkin ympäristönsuojeluviranomaiselle on annettava valvontaa varten mahdollisuus kieltää tai antaa määräyksiä jätteen sijoittamisesta maaperään, mikäli sijoittamisesta voidaan epäillä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa. Tämän vuoksi sijoittamisesta tulee ilmoittaa etukäteen valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen saatuaan valvontaviranomainen ohjeistaa hankkeeseen ryhtyvää

hakemaan toiminnalle ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen valtionviranomaiselle, mikäli tapaus kuuluu niiden soveltamisalaan.

Jätteen hyödyntäminen pohjavesialueella on kielletty. Se on kiellettyä MARA-asetuksen mukaan myös asuinalueilla (rakennusten alla), lasten leikkipaikoilla, luonnonsuojelualueilla, ravintokasvien viljelyalueilla sekä sisämaan tulva-alueilla. Jätteen hyödyntämiseen soveltuvissa kohteissa on tarkoituksenmukaista käyttää samaa rajausta kuin MARA-asetuksessa.

LUKU 4 KEMIKAALIEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Vaaralliseksi luokiteltujen kemikaalien leviäminen ympäristöön tulee ehkäistä ja vahinkotilanteisiin on varauduttava ennalta. Imeytysaineiden on oltava käytössä olevalle aineelle tarkoituksenmukaista, jotta väärän imeytysaineen aiheuttamilta lisävahingoilta vältytään.

12 § Vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien säiliö- ja astiavarastointi

YSL 202 § 3 mom 1 ja 3 kohdat; YSL 7 §; YSL 16 §; YSL 17 §.

Vaarallisten kemikaalien säilyttämistä ja varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Kemikaalien sijoittaminen suoja-altaaseen, josta vuotojen havaitseminen ja poistaminen on mahdollista, on tärkeää maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Vähäisetkin kemikaalivuodot voivat aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista. Keskenään reagoivien kemikaalien aiheuttamien vaaratilanteiden estämiseksi ainekohtaiset suoja-altaat ovat tarpeen.

Vaarallisten jätteiden keräämisestä ja varastoinnista määrätään Lahden seudun jätehuoltomääräyksissä. Vaarallisten jätteiden merkitsemisestä määrätään jätelain 16 §:ssä ja jäteasetuksen 7-9 §:ssä. Kemikaalien, ja vaarallisten nestemäisten jätteiden varastointia koskevat määräykset suojauksista on tarkoituksenmukaista olla yhdenmukaiset.

Suoja-altaan ja suojakammion rakenteena toimii nestetiivis erikoisbetoni, erikoisasfalttibetoni, korroosiosuojattu teräs, kemikaalin ja kulutusta kestävä muovi tai vastaava aine. Nestetiivis lattia voidaan saavuttaa pinnoittamalla varastotilan lattia nestetiiviiksi tai käyttämällä erikoisasfaltti- tai erikoisbetonipäällystettä tai kulutusta kestävä muovia tai vastaavaa ainetta.

Mikäli kemikaaleja pääsee vuotamaan viemäriin, se voi aiheuttaa ongelmia jätevesiverkoston toiminnalle ja jätevesien purkupaikalla voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Kemikaalien ja vaarallisten jätteiden vuodot voivat aiheuttaa haittaa viemäriverkostolle ja jäteveden puhdistamolle.

Metallisäiliöiden korjaaminen lasikuitu- tai muovipinnoitteella aiheuttaa merkittävän riskin säiliön kunnolle eikä säiliön kuntoa voida pinnoittamisen jälkeen luotettavasti todentaa.

Pelastuslaitokselle tehtävästä ilmoituksesta kiinteistössä sijaitsevasta vaarallisen kemikaalin varastosta on säädetty Valtioneuvoston asetuksessa (685/2015). Ilmoitusvelvollisuus koskee vain toiminnanharjoittajia.

Pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston oppaissa on havainnollistettu toteutusvaihtoehtoja kemikaalien varastointiin ja tankkauspaikoille: Polttonesteiden varastointi maataloilla farmarisäiliöissä (2021), Maatilan kemikaaliturvallisuusopas (2021) sekä Polttonesteiden työmailla ja maastossa tapahtuva varastointi ja tiekuljetus (2021)

Kielto kemikaali- tai öljysäiliöiden maan alle sijoittamisesta on perusteltua maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jos säiliö on kammiossa tai muussa vastaavassa paikassa niin, että kammion pohjalle on näköyhteys, sovelletaan silloin maanpäällisen säiliön vaatimuksia.

13 §

Polttonesteiden ja muiden vaarallisten tai ympäristölle haitallisten kemikaalien jakelupaikat

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta; YSL 16 §; YSL 17 §.

Sellaiset polttonesteiden täyttö- ja jakelupisteet, jota ei ole rekisteröity YSL:n 116 §:n nojalla ja joihin ei sovelleta nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta, nk. JANO-asetusta, (314/2020) aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaraa, mikäli polttonesteitä tai öljyä tai vastaavia aineita pääsee vuotamaan maaperään ja kulkeutumaan pohjaveteen tai vesistöihin. JANO-asetusta ei sovelleta kaasujen jakeluasemiin eikä maatilan tai alle 12 kuukautta kestävään työmaan polttoaineen jakeluun.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat tarpeen tällaisen pilaantumisen välttämiseksi koko kunnan alueella. Olemassa olevien jakelupisteiden olennaisella muutoksella tarkoitetaan mm. säiliön vaihtamista tai uuden säiliön käyttöönottoa olemassa olevan säiliön lisäksi.

Ympäristönsuojelulain 180 §:n perusteella voidaan antaa yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi, kuten hulevesien johtamista öljynerottimen ja sulkuventtiilikaivon kautta. Pohjavesialueella sijaitsevien polttonestesäiliöiden vuotojenhallintaan voidaan vaatia kaksinkertaista suojausrakennetta. Pyydetyn ilmoituksen perusteella arvioidaan ympäristöluvan tarve tai voidaan antaa yksittäisiä määräyksiä.

Määräys öljy- ja polttonestesäiliöiden ylitäytönestosta ja laponestosta on tarpeen huolimattomuudesta mahdollisesti aiheutuvien kemikaalivuotojen ehkäisemiseksi. Säiliön täyttöletkun ja siirtopumpun lukitseminen on tarpeen ilkeistä mahdollisesti aiheutuvien kemikaalivuotojen ehkäisemiseksi.

Pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston oppaissa on havainnollistettu toteutusvaihtoehtoja kemikaalien varastointiin ja tankkauspaikoille: Polttonesteiden

varastointi maatiloilla farmarisäiliöissä (2021), Maatilan kemikaaliturvallisuusopas (2021) sekä Polttonesteiden työmailla ja maastossa tapahtuva varastointi ja tiekuljetus (2021).

14 § Polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden tarkastukset

YSL 202 § 3 mom. 1 ja 3 kohta; YSL 16 §; YSL 17 §.

Maanalaisen säiliön kunnosta ei saada luotettavaa tietoa muuten kuin tarkastuksen yhteydessä. Pohjavesialueilla maanalaisten säiliöiden tarkastuksesta määrätään kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä 344/1983.

Maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi määrätään tarkastettavaksi myös muut kemikaalisäiliöt kuin pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset öljysäiliöt. Näin säiliöiden kunnon heikkeneminen voidaan havaita ajoissa ja estää vahinkojen syntyminen. Tarkastuksen suorittajalta vaaditaan tehtävän edellyttämää ammattitaitoa, koska tarkastus tehdään erityismittalaitteita käyttäen. Vuotavan säiliön aiheuttama ympäristön pilaantumisriski on merkittävä, joten tarkastuksen on oltava luotettava. Hitsatun sauman kestävyys on syytä tarkastaa riittävän usein.

Säiliön pinnoituksen jälkeen säiliövaipan kuntoa ei voi enää luotettavasti tarkastaa, eikä siten säiliön luokitusta ja luokitukseen perustuvaa tarkastusväliä määrittää. Pinnoitettu säiliö muodostaa pohjaveden pilaantumisriskin, koska sen teräsvaipan kuntoa ei voi luotettavasti valvoa.

LUKU 5 PÄÄSTÖT ILMAAN

15 § Savuhaittojen ehkäisy

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Savu- ja muiden kaasuhaittojen vähentämiseksi on annettu määräys, jolla pienpolton polttoaineet on rajoitettu kuivaan polttopuuhun ja kielletty vähähappisissa oloissa

tapahtuva kitupoltto. Polttaminen on tehtävä hallitusti niin, että siitä ei aiheudu kohtuutonta naapuruushaittaa.

Jätteen polttamisesta määrätään Lahden seudun jätehuoltomääräyksissä.

16 § Rakennusten hävittäminen polttamalla

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Kokonaiset rakennukset eivät ole jätelain tarkoittamaa jätettä, joten määräys on tarpeen, jotta voidaan ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Rakennusten polttamisessa vapautuu savukaasuja sekä mahdollisesti myrkyllisiä yhdisteitä. Määräyksellä ei haluta estää pelastusviranomaisen harjoitustoimintaa. Myrkyllisten ja palamattomien materiaalien poistaminen ehkäisee polttamisesta aiheutuvia savukaasupäästöjä ja ympäristöhaittoja.

17 § Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostaminen

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Hiekkapuhalluksessa ja kemiallisen maalinpoiston yhteydessä puhdistettavasta pinnasta irtoaa erilaisia ympäristölle haitallisia yhdisteitä, joiden leviäminen tulee estää.

Määräys hiekkapuhallus- ja muun jätteen keräämisestä ja rakennuspeitteiden käyttämisestä on annettu, ettei vaikeasti kerättävä jäte aiheuta ympäristön viihtyvyyden alenemista tai muuta ympäristön pilaantumista.

Polyklooratut bifenyylit (PCB) ovat pysyvyydeltään ja kertyvyydeltään pahimpia ympäristömyrkyjä, joten PCB:tä sisältävät materiaalit ja laitteet ovat vaarallista jätettä. Myös lyijy on vaaralliseksi jätteeksi luokiteltava myrkyllinen metalli. Samoin kemiallisessa maalinpoistossa käytettävät liuottimet ja työssä syntyvä liuottimia sisältävä maalinpoistojäte ovat yleensä vaarallisia jätteitä, jotka on kerättävä talteen ja toimitettava vaarallisen jätteen käsittelyyn.

18 §

Hiekoitushiekan poisto

YSL 202 § 3 mom. 1 kohta.

Hiekoitushiekan poistoa koskevat määräykset on annettu pölyämisestä aiheutuvan ilmanlaadun heikkenemisen ja siitä johtuvien terveys- ja viihtyvyyshaittojen estämiseksi. Pölyntorjunta on tärkeää hyvän ilmanlaadun turvaamiseksi etenkin kaupunki- ja taajama-alueilla. Määräys on tarpeen, jotta voidaan rajoittaa päästöjä ilmaan etenkin keväisin, jolloin ilmanlaatu on usein huono katualueiden voimakkaan pölyämisen vuoksi.

LUKU 6

MELU JA TÄRINÄ

Melu on yksi yleisimpiä ja tärkeimpiä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentäviä tekijöitä. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritseväenä tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle tai hyvinvoinnille haitallista. Melulle altistuminen voi aiheuttaa suoria ja epäsuoria terveyshaittoja häiritsemällä esimerkiksi työntekoa tai nukkumista. Meluavaa toimintaa harjoittavan tulee huolehtia melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi (aiheuttamisperiaate)

19 §

Meluilmoitukset

YSL 118 3 mom; YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Määräyksellä on ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisesti vapautettu meluilmoituksen tekemisestä tilaisuudet, joiden aiheuttama melu ei pääsääntöisesti ole erityisen häiritsevää tai jotka järjestetään siten, että määräyksissä annetut edellytykset täyttyvät.

Sallittua melutasoa koskeva määräys on tarpeen musiikkimelusta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ja viihtyvyyshaittojen ehkäisemiseksi. Erityisen

tarpeellinen määräys on niiden paikkojen läheisyydessä, joissa järjestetään vuosittain useita ulkoilmakonsertteja tai tapahtumia.

Meluhaittaa vähennetään myös tiedottamalla asiasta etukäteen, jolloin melulle altistuvien on mahdollista varautua poikkeukselliseen tilanteeseen. Tiedottaminen on perusteltua myös silloin, kun poiketaan meluilmoitusmenettelystä. (YSL 2020 § 3 mom. 1 kohta.)

Mikäli edellytykset eivät täyty, tapahtumasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus.

Jos melu on erityisen häiritsevää, melu sijoittuu häiriintyvän kohteen lähelle tai muusta erityisestä syystä meluilmoitus voi olla tarpeen melun häiritsevyyden vähentämiseksi.

20 §

Yleisötilaisuudet ja äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa

YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Meluavaa toimintaa harjoittavan tulee huolehtia melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Yleisötilaisuuksien järjestäjien tulee olla selvillä toiminnan aiheuttamasta melutasosta ja huolehtia melun riittävästä rajoittamisesta. Äänentoistolaitteiden suuntaamisella ja säädöillä voidaan vaikuttaa merkittävästi naapurustolle aiheutuvaan melutasoon ja melun häiritsevyyteen.

Äänentoistolaitteiden jatkuvasta käytöstä yöaikaan sekä päiväaikaan melulle herkkien häiriintyvien kohteiden läheisyydessä aiheutuu erityistä häiriötä. Siksi määräyksissä on rajoitettu tai osittain kielletty äänentoistolaitteiden jatkuva käyttö tiettyinä kellonaikoina ja herkästi häiriintyvien kohteiden läheisyydessä

21 § Häiritsevää melua aiheuttavat koneet ja laitteet asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä

YSL 202 § 3 mom. 2 kohta.

Erityisen häiritsevän melun aiheuttamista klo 22 – 7 sekä sunnuntai- ja juhlapyhäaamuina klo 12 asti on tarpeen ennalta rajoittaa kohtuuttoman haitan ehkäisemiseksi sekä ihmisten riittävän levon takaamiseksi.

Muun muassa kiinteistöjen rakennus-, remontointi-, kunnossapito- ja huoltotyöt aiheuttavat asukkaille erityisen häiritsevää melua etenkin, jos työtä tehdään toistuvasti iltaisin ja öisin. Määräyksillä ohjataan työt tehtäväksi pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin kunnossapidossa ja muissa töissä käytettävien koneiden ja laitteiden melua ei katsota erityisen häiritseväksi.

Poikkeuksena ovat välttämättömät työt, joita ei voida lykätä esimerkiksi liikenneturvallisuuden takia. Silloin tällöin yöaikaan tehtävä välttämätön työ ei aiheuta asukkaille vastaavaa haittaa kuin toistuvasti yöaikaan tehtävä työ.

LUKU 7 MUUT MÄÄRÄYKSET

22 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määräykset voivat koskea valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. (3 mom. kohta 6) Erikseen on tiedonantovelvoitteet asetettu öljysäiliöiden osalta ja melua tai tärinää aiheuttavan toiminnan osalta.

Ympäristönsuojelulaissa säädetty valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus on laaja. Ympäristönsuojelulain 172 §:n mukaan viranomaisella on oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta tai toiminnanharjoittajilta. Ympäristönsuojelulain 176 §:n mukaan valvontaviranomainen voi antaa määräyksen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämisestä, jos samalla on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan kiellettyä pilaantumista. Viimeksi mainittu säännös liittyy lain 6 §:n mukaiseen

selvillä olovelvollisuuteen, jonka mukaan lähtökohtana on, että kaikille ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavilla toiminnanharjoittajilla on yleinen velvollisuus olla selvillä toimintansa vaikutuksista.

23 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

YSL 202 § 4 mom.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Lähtökohtana on, että määräyksistä poiketaan vain harvoin yksittäistapauksissa. Näissä tapauksissa ympäristönsuojeluviranomainen arvioi asiantuntemuksellaan, onko kyseessä sellainen erityinen syy, jonka perusteella poikkeus voidaan myöntää.

Poikkeaminen käsitellään hallintolain mukaisesti. Ympäristönsuojeluviranomaisen tekemään päätökseen haetaan muutosta siten, kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta.

Rakentamislupaan liittyvässä ympäristönsuojelumääräyksestä poikkeaminen on sujuvan asioinnin vuoksi perusteltua toteuttaa lausuntomenettelyllä. Tällöin ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen käsitellään rakentamisluvan yhteydessä.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

24 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamuksista ja pakkokeinoista säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa ja rangaistussäännöksistä 225 §:ssä.

25 §

Voimaantulo

Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta ja muutoksista.